

N:o 215.

Af herr **M. H. Sandén m. fl.** i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker.

Uti Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 10 angående förhöjning i sockerskatten lämnas en utförlig redogörelse, hurusom de i Östergötland och Västergötland anlagda råsockerfabrikerna och därmed förbundna sockerraffinaderiet i Lidköping endast med svårighet kunnat draga sig fram under nuvarande skatteförhållanden, och framhålles tillika, att dessa fabrikers ställning skulle blifva synnerligen brydsam, om icke ohållbar, i händelse genom ökad skatteskyldighet omkostnaderna för sockerproduktionen nu ytterligare stegrades. För den skull föreslår Kungl. Maj:t i afseende å den eljest ifrågasatta skatteförhöjningen, att lätnader borde på det sättet beredas sockerindustrien i nämnda provinser, att för socker, som där tillverkas, den nuvarande skattesatsen måtte bibehållas oförändrad för tiden intill utgången af augusti månad år 1910 samt därefter höjas från 13 till 15 öre, men först efter utgången af augusti månad år 1912 upptagas med det för sockerindustrien i öfrigt till 16 öre per kilogram föreslagna belopp.

Med erkännande af den omtanke om sockerindustrien i Östergötland och Västergötland, som sålunda kommit till synes i kungl. propositionen, kunna vi dock icke dölja för oss, att befrielse från skattens förhöjning för något längre tid, än hvad Kungl. Maj:t föreslagit, vore för nämnda industri mer än behöflig.

Det förhåller sig nämligen så, hvilket ock i den kungl. propositionen påpekas, att sockerbetsodlingen inom nämnda provinser

ännu icke nått det uppsving, som för industriens rationella bedrivande vore önskvärdt. Vål är att hoppas, att en förbättring härutinnan skall så småningom vinnas, men uppenbart är ock, att rätt lång tidsperiod skall åtgå, innan sockerbetsodlingen kommer till den allmänna utbredning och kraftigare utveckling i dessa bygder, att sockerbruken på grund därpå kunna känna sig tryggade i sin tillvaro. Och då vi i hvart fall äro öfvertygade därom, att så ej kan blifva förhållandet inom den mera begränsade tidsperiod, som i Kungl. Maj:ts proposition föreslås för skattelindring, utan betydande svårigheter i det hänseendet vid nämnda tidpunkt skola alltjämt kvarstå, så hafva vi ansett billigt att den högre beskattning, som med kungl. propositionen afses, icke må så tidigt, som däri föreslås, finna tillämpning å de i Östergötland och Västergötland befintliga sockerbruken.

Huru lång anståndstid, som kan vara för de nämnda fabrikerna behöflig, är nu svårt att afgöra. Många förhållanden kunna blifva därvid inverkan och några säkra beräkningar härom låta sig gifvetvis icke åstadkommas. För vår del tro vi dock, att en tidsperiod af minst 10 år är behöflig för att betodlingen och betkulturen inom dessa provinser skall hafva nått den utveckling, att fabrikationen här kan bära de ökade bördor, som nu ifrågasättas. Bäst synes oss emellertid vara att icke nu bestämma viss tid för lindringens åtnjutande utan endast antaga en bestämmelse, hvorigenom den nuvarande skattesatsen fastställles för ifrågavarande fabriker, intill dess annorlunda kan varda i laga ordning bestämdt.

Men om vi sålunda anse fabrikerna i Östergötland och Västergötland synnerligen i behof att vinna befrielse från de ökade skattebördor, som uti Kungl. Maj:ts nådiga proposition härom till innevarande års riksdag föreslås, så synes oss ock på i hufvudsak enahanda grunder liknande befrielse böra medgifvas den under byggnad varande råsockerfabriken vid Mörbylånga på Öland. Denna fabrik, som till följd af den otillräckliga sockerbetsodlingen i förstnämnda båda provinser kommit till stånd på initiativ af därvarande sockerbruksintressenter, men jämväl vunnit betydande understöd i sin ort, är som sagdt för närvarande under anläggning och skall med innevarande år börja sin verksamhet. Det synes oss då billigt, att denna fabrik, nära förbunden som den är med sockerbruksintressena i Östergötland och Västergötland och ägnad att stödja det vid nämnda fabriker befintliga raffinaderiet i Lidköping, måtte i

skattehänseende likställas med dessa, och att befrielse från den eljest föreslagna förhöjningen i skatten sålunda måtte äfven denna fabrik medgifvas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och med hänvisande i öfrigt till hvad i kungl. propositionen upplyses angående sockerbruken i Östergötland och Västergötland, få vi härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen, i händelse en förhöjning af gällande sockerskatt antages, måtte i sammanhang därmed besluta:

att en dylik förhöjning icke skall gälla socker, som tillverkats vid råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt på Öland, och att till följd däraf andra punkten af första momentet uti den föreslagna förordningen angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker må i stället erhålla följande affattning:

»För det socker, som tillverkas vid de redan anlagda råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt vid den under anläggning varande råsockerfabriken på Öland och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, utgår dock skatten fortfarande med 13 öre för hvarje kilogram; ägande Kungl. Maj:t att meddela behöfliga kontrollföreskrifter.»

Stockholm den 5 februari 1908.

<i>Hugo Sandén.</i>	<i>Gust. Månsson.</i>	<i>S. J. Larsson.</i>
<i>Sten Nordström.</i>	<i>Adolf Johansson.</i>	<i>P. O. Lundell.</i>
<i>C. J. Carlsson.</i>	<i>A. Johanson, Mossebo.</i>	<i>Carl Gustafsson.</i>
<i>C. E. Johansson, Berga.</i>	<i>Conrad Vahlquist.</i>	<i>David Pettersson.</i>
<i>Wilh. Andersson.</i>	<i>John Jeansson.</i>	<i>Joseph Hermelin.</i>
